

Проведений аналіз практики підготовки ад'юнктів в Україні засвідчив, що існує тенденція до збільшення розриву культури між старшим поколінням дослідників, достатньо мотивованим і налаштованим на подальшу роботу у військовій системі НіНТД, та новим поколінням, яке має іншу природу мотивації і схильне до відтоку з цієї системи. Це спричинено значною мірою відносно низьким рівнем заробітної плати. Тенденція і досі продовжується, трансформуються лише її форми та причини (академічна мобільність, необхідність публікуватися у наукових періодичних виданнях інших держав, SciVerse, Scopus, Web of Science), що є передумовою витоку з України наукових результатів, технологій та інших важливих перспектив, які охоплюють державний і військовий сектор.

За даними Державної служби статистики України кількість випускників ВВНЗ, які виявляють бажання стати суб'єктами НіНТД в Україні, становить 1% від загальної чисельності. Їх адаптація в колективі неможлива без застосування «діалогу культур» та системи військових традицій. Саме методологічна культура ад'юнкта, на думку науковців (М. Жердев; В. Єрохін; С. Забара, А. Крижний, Л. Козубцова, О. Кокотов, Л. Мараховський, Л. Таршилова, Ю. Хлапонін, П. Шацilo) є «містком», «діалогом культур», завдяки чому забезпечується трансляція досвіду НіНТД від старшого покоління – молодшому. Виходячи з позитивних одержаних результатів щодо побудови науково-методичного супроводження ад'юнктів прогнозується з високою долею одержання позитивного ефекту, якщо побудувати психолого-педагогічний супровід освітнього процесу підготовки військових фахівців на засадах методологічної культури.

Ліщина Валерій, к.техн.н., доц.

Луцький національний технічний університет (м. Луцьк)

Козубцова Леся, к.техн.н.

Козубцов Ігор, к.техн.н., проф.РАЕ

Військовий інститут телекомунікацій та інформатизації (м. Київ)

ВИБІР ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ ЯК КЛЮЧОВА ПРОБЛЕМА ВИКЛАДАЧ – СУБ'ЄКТА ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Сучасна освітня діяльність неможлива без застосування викладачем педагогічних технологій (ПТх). І це не без підставно, адже, практикою підтверджено, що найбільшої ефективності в забезпеченні передачі людського досвіду можна досягти за допомогою педагогічної технології (*Беспалько В.П. Слагаемые педагогической теории. М.: Педагогика, 1989. 192 с.*). Але з появою ПТх виникла очевидна психолого-педагогічна проблема Її суть полягає в тому, щоб викладач був в змозі визначити оптимальні умови вибору та застосування ПТх на етапі підготовки та за необхідності скеровував в самому освітньому процесі.

Ця проблема не вирішена до кінця. Серед багатьох варіантів її рішення заслуговують уваги результати Н.К. Щепкіна (*Современные педагогические технологии в обучении: Учебное пособие для студентов высших учебных заведений. Благовещенск: Амурский гос. ун-т, 2005. 207 с.*). Автор вказує наступні чинники, що впливають на обґрунтування вибору ПТх, які легко піддаються адаптації для рішення нашої задачі: визначення (уточнення) мети навчання студентів (курсантів); специфіка змісту (навчального матеріалу); контингент курсантів (студентів), що навчаються (вік, рівень підготовленості і розвитку, фізичний стан); організаційні форми, методи, засоби навчання. До перелічених варто додатково долучити рекомендовані авторами (*Трайнев В.А., Трайнев И.В. Информационные коммуникационные педагогические технологии (обобщения и рекомендации): Учеб. Пособие, 2-е изд. М.: Издательско-торговая корпорация Дашков и К, 2005. 280 с.*), а саме для підготовки курсанта:

який володіє необхідною системою знань, то слід обирати ПТх, що орієнтовані на формування системи знань, їх максимальне збагачення, запам'ятовування і вільне оперування ними (інформаційно-розвивальні, що включають виклад навчальної інформації, лекційно-семінарські форми, самостійне вивчення літератури, застосування нових інформаційних комп'ютерних технологій);

як професіонала-фахівця, здатного грамотна вирішувати професійні завдання, то слід обирати ПТх, що орієнтовані на формування системи професійних практичних навиків (діяльнісні, що передбачають аналіз виробничих завдань, ділові ігри, моделювання професійної діяльності в навчальному процесі, професійно-орієнтована навчально-дослідницька робота);

здатного бачити і формулювати проблеми, визначати способи і засоби для їх вирішення, то слід обирати ПТх, що орієнтовані на формування і розвиток проблемного мислення, розумової активності (розвивальні, розраховані на проблемне навчання, такі, що включають проблемні лекції і семінари, навчальні дискусії, пошукові лабораторні, навчально-дослідницькі роботи);

формування активного, що самостійно будує і коректує свою навчально-пізнавальну діяльність, то слід обирати ПТх, що орієнтовані на розвиток активності і самостійності особи (особисто-орієнтовані, з максимальною індивідуалізацією, що припускають самостійне проектування свого навчального процесу, своїй освітній траєкторії, зі встановленням темпу роботи).

Отже, проблема вибору ПТх навчання, як ключова проблема викладача - суб'єкта освітнього процесу, залишається не вирішеною до кінця.